

Περιεχόμενα

Πρόλογος	15
Ενδεικτικά περιγράμματα μαθήματος.....	23

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το πλαίσιο της οικονομικής ανάλυσης

0 Μακροοικονομική και ευημερία.....	29
1 Η οικονομική δραστηριότητα σε πλαίσιο	51
1. ΤΙ ΑΦΟΡΑ Η ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ;	51
2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	53
2.1 Βιοτικό επίπεδο	55
2.2 Σταθερότητα και ασφάλεια	58
2.3 Αειφορία.....	59
3. Η ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ	64
3.1 Η κλασική περίοδος.....	64
3.2 Η Μεγάλη Ύφεση και ο Keynes	65
3.3 Οι κρίσεις της δεκαετίας του 1970 και η απομάκρυνση από την κεϋνσιανή οικονομική θεωρία	67
3.4 Η μακροοικονομική του 21ου αιώνα	68
2 Χρήσιμα εργαλεία και έννοιες.....	73
1. ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ	73
1.1 Εμπειρική διερεύνηση	73
1.2 Θεωρητική διερεύνηση	78
1.3 Ιστορική διερεύνηση.....	78
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΕΙΣ	79
2.1 Η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων της κοινωνίας	80
2.2 Οι αντισταθμίσεις συν τω χρόνω	83
3. ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ.....	86
3.1 Το βασικό νεοκλασικό υπόδειγμα	86
3.2 Το πλαισιακό υπόδειγμα	88
4. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΦΑΙΡΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	90
4.1 Η κεντρική σφαίρα	90
4.2 Η σφαίρα του δημόσιου συμφέροντος.....	92
4.3 Η σφαίρα των επιχειρήσεων.....	94
4.4 Το μέγεθος των τριών σφαιρών	97
4.5 Η ανεπίσημη οικονομία και οι λιγότερο ανεπτυγμένες οικονομίες.....	97
3 Τι κάνουν οι οικονομίες	103
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	103
1.1 Διαχείριση πόρων	103
1.2 Παραγωγή	104
1.3 Διανομή	107
1.4 Κατανάλωση	107
2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ: ΕΣΤΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟ-ΜΙΑΣ	108
2.1 Επένδυση και απόσβεση.....	109

2.2 Ανανεώσιμοι πόροι, μη ανανεώσιμοι πόροι και αειφορία	111
3. ΔΙΑΝΟΜΗ: ΠΟΙΟΣ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ;.....	113
3.1 Το εισόδημα της εργασίας και του κεφαλαίου.....	113
3.2 Μεταβιθάσεις και φόροι.....	114
3.3 Η διανομή του εισοδήματος	116
3.4 Η μέτρηση της ανισότητας	116
3.5 Η εισοδηματική ανισότητα μέσα στον χρόνο.....	119
3.6 Ανισότητα πλούτου	121
4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ.....	122
4.1 Το εισόδημα της εργασίας και του κεφαλαίου.....	123
4.2 Οι θεμικές προϋποθέσεις λειτουργίας των αγορών.....	124
4.3 Τα πλεονεκτήματα και οι περιορισμοί των αγορών.....	126
4 Προσφορά και ζήτηση.....	135
1. ΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ.....	135
1.1 Διαφορετικές θεωρήσεις των αγορών	136
1.2 Χαρακτηριστικά των αγορών.....	136
2. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	137
2.1 Πίνακας και καμπύλη προσφοράς	138
2.2 Μεταβολές της προσφοράς.....	139
3. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ	141
3.1 Πίνακας και καμπύλη ζήτησης	141
3.2 Μεταβολές της ζήτησης.....	142
4. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ.....	144
4.1 Πλεόνασμα, έλλειψη και ισορροπία.....	145
4.2 Μεταβολές στην προσφορά και στη ζήτηση	147
4.3 Ελαστικότητα	150
5. Η ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ.....	152
5.1 Όταν η προσαρμογή των τιμών είναι αργή.....	153
5.2 Όταν οι τιμές κυμαίνονται υπερβολικά: Αστάθεια της αγοράς.....	154
5.3 Από τη μικροοικονομική στη μακροοικονομική	156

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Βασικά στοιχεία μακροοικονομικής

5 Μακροοικονομικές μετρήσεις: Η τρέχουσα προσέγγιση.....	165
1. ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	165
1.1 Ταξινόμηση θεμικών τομέων στους εθνικούς λογαριασμούς.....	166
1.2 Κατηγοριοποιήσεις σχετικά με το απόθεμα κεφαλαίου	166
1.3 Κατηγοριοποιήσεις σχετικά με την επένδυση	168
2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	169
3. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	171
3.1 Η προσέγγιση παραγωγής	171
3.2 Η προσέγγιση δαπάνης.....	174
3.3 Η προσέγγιση εισοδήματος	176
4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΕΠ	178
4.1 Ονομαστικό ΑΕΠ έναντι πραγματικού ΑΕΠ	179
4.2 Υπολογισμός του πραγματικού ΑΕΠ.....	180
4.3 Δείκτες τιμών και ποσοστό πληθωρισμού	182
4.4 Υπολογισμοί του ρυθμού μεγεθυνσης του ΑΕΠ	186
5. ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ, ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟ	187
5.1 Η σχέση μεταξύ αποταμίευσης, επένδυσης και εμπορίου	188
5.2 Καθαρό εγχώριο προϊόν και αποταμίευση	188

6 Μακροοικονομικές μετρήσεις: Περιβαλλοντικές και κοινωνικές διαστάσεις	195
1. ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΑΕΠ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ.....	196
2. ΜΙΑ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	198
2.1 Δορυφορικοί λογαριασμοί.....	199
2.2 Η μέτρηση της ευημερίας.....	200
2.3 Ο Δείκτης Αυθεντικής Προόδου	202
2.4 Ο Δείκτης Καλύτερης Ζωής	206
2.5 Ο Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (ΔΑΑ)	208
2.6 Άλλες εναλλακτικές επιλογές για τους εθνικούς λογαριασμούς	210
3. Η ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.....	212
3.1 Η μέτρηση της οικιακής εργασίας	212
3.2 Έρευνες διάθεσης του χρόνου	215
3.3 Μέθοδοι οικονομικής αποτίμησης της οικιακής παραγωγής.....	216
4. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	217
4.1 Μέθοδοι οικονομικής αποτίμησης του περιβάλλοντος	218
4.2 Χρηματική αποτίμηση περιβαλλοντικών παραγόντων	220
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ	222
7 Η δομή της οικονομίας των Ηνωμένων Πολιτειών	229
1. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΜΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	229
1.1 Μια σύντομη επισκόπηση των κατηγοριών.....	229
1.2 Το σχετικό μέγεθος των παραγωγικών τομέων στις Ηνωμένες Πολιτείες	230
1.3 Ιστορικές τάσεις και παγκόσμιες συγκρίσεις	232
2. Ο ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	234
2.1 Το σύστημα τροφίμων	234
2.2 Το σύστημα ενέργειας	238
3. Ο ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ) ΤΟΜΕΑΣ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	241
3.1 Μεταποίηση	242
3.2 Κατασκευές	244
3.3 Η αυξανόμενη παραγωγικότητα του δευτερογενούς τομέα	245
4. Ο ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ)	246
4.1 Η μεγέθυνση του τριτογενούς τομέα	247
4.2 Ανάλυση του τριτογενούς τομέα σε υποκατηγορίες	248
4.3 Λιανικό εμπόριο	249
4.4 Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και χρηματιστικοποίηση	250
4.5 Ανθρώπινες υπηρεσίες: Υγεία	252
4.6 Ανθρώπινες υπηρεσίες: Εκπαίδευση	254
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ	255
8 Απασχόληση, ανεργία και μισθοί	259
1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ	259
1.1 Η μέτρηση της απασχόλησης και της ανεργίας	259
1.2 Το ποσοστό ανεργίας.....	261
1.3 Αποθαρρυμένοι εργαζόμενοι και ανεργία	262
1.4 Ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	264
2. ΜΙΑ ΠΙΟ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	267
2.1 Τύποι ανεργίας	268
2.2 Μοτίβα ανεργίας.....	270
3. ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ	272
3.1 Η κλασική θεωρία.....	272
3.2 Εναλλακτικές θεωρίες για την αγορά εργασίας	274
3.3 Οικονομική πολιτική	277
4. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ 21Ο ΑΙΩΝΑ	279
4.1 Θέσεις εργασίας και τεχνολογική πρόοδος.....	280
4.2 Δυνατότητες στο μέλλον	281

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Μακροοικονομική θεωρία και πολιτική

9 Συναθροιστική ζήτηση και οικονομικές διακυμάνσεις	293
1. Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ	293
1.1 Τι συμβαίνει κατά τη διάρκεια του επιχειρηματικού κύκλου.....	293
1.2 Ο τυπικός οικονομικός κύκλος.....	296
1.3 Η φάση της ύφεσης	297
2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ.....	298
2.1 Απλοποιώντας παραδοχές (ή βασικές παραδοχές)	298
2.2 Προϊόν, εισόδημα και συνολικές δαπάνες.....	299
2.3 Το πρόβλημα των διαρροών	301
2.4 Η κλασική λύση στις διαρροές.....	303
3. ΤΟ ΚΕΪΝΣΙΑΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ	306
3.1 Κατανάλωση	307
3.2 Επενδύσεις.....	311
3.3 Η συνολική δαπάνη	312
3.4 Η περίπτωση της μη προγραμματισμένης επένδυσης	314
3.5 Μετάβαση προς την ισορροπία στο κεϋνσιανό μοντέλο	315
3.6 Το πρόβλημα της παρατεταμένης ανεργίας.....	316
3.7 Ο πολλαπλασιαστής.....	318
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ	320
10 Δημοσιονομική πολιτική.....	325
1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	326
1.1 Η αλλαγή στις δημόσιες δαπάνες.....	326
1.2 Φόροι και μεταβιβαστικές πληρωμές.....	328
1.3 Η κυκλική ροή με δημόσιες δαπάνες και φόρους	331
1.4 Επεκτατική και περιοριστική δημοσιονομική πολιτική	332
2. Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	333
2.1 Ελλείμματα και πλεονάσματα.....	335
2.2 Αυτόματοι σταθεροποιητές.....	338
2.3 Διακριτική δημοσιονομική πολιτική	339
3. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	344
3.1 Προσέλκυση και παραγκωνισμός επενδύσεων	344
3.2 Διαφορετικά αποτέλεσματα πολλαπλασιαστή.....	346
3.3 Εφαρμογή δημοσιονομικής πολιτικής	348
11 Χρήμα, τραπεζική και χρηματοοικονομική	353
1. ΓΙΑΤΙ ΧΡΗΜΑΤΑ;	353
1.1 Χρήμα και συνολική δαπάνη	353
1.2 «Λειτουργία του τυπογραφείου»	354
1.3 Αποπληθωρισμός και χρηματοοικονομική κρίση.....	355
2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑ;	358
2.1 Ο ρόλος του χρήματος.....	358
2.2 Τύποι χρήματος	359
2.3 Μέτρα αποτίμησης χρήματος	361
3. ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	363
3.1 Εμπορικές τράπεζες.....	363
3.2 Τύποι τραπεζών	365
3.3 Πώς οι τράπεζες δημιουργούν χρήματα	368
4. ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	369
4.1 Λειτουργία χρηματοοικονομικού συστήματος	369
4.2 Μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	370
4.3 Χρηματιστικοί οίκοι και οικονομικές φούσκες	373
12 Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα και η νομισματική πολιτική	379

1. ΤΟ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	379
2. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	381
2.1 Πώς η Fed δημιουργεί χρήμα και πίστωση.....	381
2.2 Άλλα εργαλεία νομισματικής πολιτικής.....	385
3. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ, ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ	387
3.1 Το επιτόκιο των ομοσπονδιακών κεφαλαίων και άλλα επιτόκια	387
3.2 Επιτόκια και επενδύσεις.....	391
3.3 Νομισματική πολιτική και συναθροιστική ζήτηση	392
4. ΟΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ	394
4.1 Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα και η νομισματική πολιτική: Μια σύντομη ιστορία	394
4.2 Η παγίδα ρευστότητας και ο πιστωτικός περιορισμός	398
5. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ, ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ	400
5.1 Η εξίσωση ποσότητας	400
5.2 Ανταγωνιστικές θεωρίες	401
6. ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΚΑΙ ΑΜΦΙΛΕΓΟΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	403
6.1 Το δίλημμα της Fed.....	403
6.2 Κανόνες έναντι ενεργού πολιτικής	405
13 Συναθροιστική προσφορά, συναθροιστική ζήτηση και πληθωρισμός: Συνδυάζοντάς τα όλα μαζί	417
1. ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	417
1.1 Η καμπύλη της συναθροιστικής ζήτησης	417
1.2 Μετατοπίσεις της καμπύλης AD: Δαπάνες και φορολογία	418
1.3 Μετατοπίσεις της καμπύλης AD: Νομισματική πολιτική	419
2. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΜΠΥΛΗ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	420
2.1 Η καμπύλη συναθροιστικής προσφοράς (AS).....	420
2.2 Μετατοπίσεις της καμπύλης AS: Πληθωριστικές προσδοκίες	422
2.3 Μετατοπίσεις της καμπύλης AS: Διαταραχή της προσφοράς	424
3. εφαρμοζοντας ΤΟ υποδειγμα AS/AD	425
3.1 Μια οικονομία σε ύφεση	425
3.2 Μια υπερθερμασμένη οικονομία	428
3.3 Στασιμοπληθωρισμός	429
3.4 Μια επιθετική πολιτική ενάντια στον πληθωρισμό	431
3.5 Τεχνολογία και παγκοσμιοποίηση	432
4. ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	434
4.1 Κλασική μακροοικονομική θεωρία	435
4.2 Κεϋνστανή μακροοικονομική θεωρία	436
14 Η παγκόσμια οικονομία και η πολιτική	445
1. Η ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	445
1.1 Παγκόσμιες συνδέσεις	445
1.2 Κύρια εργαλεία πολιτικής	446
1.3 Πρότυπα εμπορίου και χρηματοοικονομικών ροών	449
2. ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ	451
2.1 Αναθεώρηση της κυκλικής ροής	452
2.2 Επιδράσεις στον πολλαπλασιαστή	453
2.3 Ισοζύγιο μεταξύ αποταμίευσης, επένδυσης και καθαρού δανεισμού	454
3. ΔΙΕΘΝΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ.....	456
3.1 Ισοτιμία αγοραστικής δύναμης	457
3.2 Συναλλαγματικές ισοτιμίες	458
3.3 Το ισοζύγιο πληρωμών	461
4. ΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΕ ΜΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	467
4.1 Δημοσιονομική πολιτική	467
4.2 Νομισματική πολιτική	468
4.3 Διαχειριζόμενο έναντι ευέλικτου συναλλάγματος.....	469
4.4 Μια ειδική περίπτωση: Η Ευρωζώνη και η κρίση του ευρώ.....	473
5. ΔΙΕΘΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ.....	475

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

Μακροοικονομικά θέματα και εφαρμογές

15 Χρηματοπιστωτική αστάθεια και οικονομική ανισότητα.....	483
1. Η ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ 2007-2008.....	483
1.1 Η αρχή της κρίσης	483
1.2 Κατάρρευση της στεγαστικής φούσκας και συνέπειες της κρίσης.....	487
1.3 Πολιτικές για την ανάκαμψη	491
2. ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ	494
2.1 Απορρύθμιση και χρηματιστικοίσοντα.....	495
2.2 Θεωρίες χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.....	498
3. Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΜΙΑΣ ΑΝΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	501
3.1 Αιτίες της αυξανόμενης μισθολογικής ανισότητας	502
3.2 Χρηματιστικοίσοντα και ανισότητα.....	506
3.3 Μακροοικονομικές πολιτικές και ανισότητα	508
4. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ..	511
16 Ελλείμματα και χρέος	519
1. ΤΑ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΧΡΕΟΣ	519
2. ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΧΡΕΟΣ ΤΩΝ ΗΠΑ: ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	522
2.1 Δύο αιώνες ελλείμμάτων και χρέους	522
2.2 Τα οικονομικά της «προσφοράς»	523
2.3 1989 έως σήμερα	523
3. ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	524
3.1 Ταξινόμηση τύπων χρέους	524
3.2 Δανεισμός ομοσπονδιακής κυβέρνησης: Πιθανά προβλήματα	526
4. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	528
4.1 Σε ποιον ανήκει το χρέος;	528
4.2 Τα δίδυμα ελλείμματα.....	530
4.3 Η αντιπαράθεση για τον ισοσκελισμένο προϋπολογισμό	531
4.4 Επιβαλλόμενη λιτότητα: Η περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	533
5. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟ	536
5.1 Προβλέψεις για το έλλειμμα.....	536
5.2 Επιλογές οικονομικής πολιτικής	539
5.3 Χρέος και ελλείμματα σε πλαίσιο.....	541
17 Πώς αναπτύσσονται οι οικονομίες	545
1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	545
1.1 Εμπειρίες οικονομικής ανάπτυξης σε όλο τον κόσμο	546
1.2 Η συμβατική θεωρία της οικονομικής μεγέθυνσης	547
1.3 Ορίζοντας τη φτώχεια	549
2. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΗΜΕΡΑ	553
2.1 Πρώιμες εμπειρίες και θεωρίες ανάπτυξης	553
2.2 Το δεύτερο κύμα της αναπτυξιακής θεωρίας	556
3. ΑΝΑΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ	558
4. ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ, ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	565
4.1 Οικονομική μεγέθυνση και «σύγκλιση»	565
4.2 Η ανισότητα και η υπόθεση Kuznets	566
4.3 Ανισότητα και οικονομική ευημερία.....	566
5. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	568
6. ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ.....	570
18 Οικονομική μεγέθυνση και βιωσιμότητα στον 21ο αιώνα	577
1. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ	577
2. ΚΡΙΣΙΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	580
2.1 Παγκόσμιος πληθυσμός.....	580
2.2 Διαθεσιμότητα μη ανανεώσιμων πόρων	582

2.3 Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.....	582
2.4 Ρύπανση και απόβλητα	584
3. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	586
3.1 Επιστήμη, δεδομένα και επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.....	586
3.2 Τα οικονομικά της κλιματικής αλλαγής.....	587
3.3 Πολιτική για την αλλαγή του κλίματος.....	589
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	592
4.1 Η υπόθεση της περιβαλλοντικής καμπύλης Kuznets	592
4.2 Η προστασία του περιβάλλοντος επηρεάζει αρνητικά την απασχόληση και την οικονομική μεγέθυνση;.....	594
4.3 Οικονομικές προοπτικές για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία	595
5. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	598
5.1 Επανεξέταση της απασχόλησης και της παραγωγής.....	598
5.2 Επαναξιολόγηση των οικονομικών κινήτρων.....	599
5.3 Πράσινος κεϋνσιανισμός	601
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	602
Γλωσσάρι.....	609
Ευρετήριο όρων.....	633